

FUNCTIONAL FISCAL AUTONOMY OF MUNICIPALITIES: A CONCEPTUAL MODEL FOR REVENUE MOBILISATION, ADMINISTRATIVE EFFICIENCY AND FINANCIAL INCENTIVES

Iliya Bogdanov

Gorna Malina Municipality, Bulgaria, ibogdanoff@abv.bg

ORCID ID: 0009-0006-9550-4544

Abstract: Municipal fiscal autonomy is conventionally assessed through the legal powers assigned over local taxes and fees and through the share of local revenue in gross domestic product or in consolidated public finance, and composite indices of local self-rule follow a comparable logic. These instruments provide valuable comparative information, but they measure the position that legislation confers and that statistics record, rather than the capacity of a municipal administration to convert an available revenue potential into revenue that is actually assessed, collected and sustained over time. This distinction constitutes a gap in the analysis of local public finance, and it is the gap the present paper addresses. The paper introduces functional fiscal autonomy, defined as the institutional capacity of a municipality to realise its revenue potential through effective assessment, administration and collection of public receivables. A Functional Fiscal Autonomy Framework is developed, linking legislative, tax, administrative and organisational autonomy to revenue mobilisation and financial sustainability. The legal foundation of the argument is located in Article 9 of the European Charter of Local Self-Government, in the constitutional allocation of taxing powers to municipal councils within statutory limits, and in the five-year limitation period laid down in the Bulgarian Tax and Social Insurance Procedure Code, which converts administrative inaction into an irreversible loss of public resource. Administrative performance is operationalised through the Compensatory Collection Index, a cohort-based ratio relating payments actually received, net of receivables irreversibly lost through statutory limitation, to the total liability assessed for the same cohort. The index ranges from minus one to one, and a negative value identifies an administration whose limitation losses exceed its receipts. A Corrective Compensatory Collection coefficient is proposed as a bounded incentive component in the allocation of a limited share of intergovernmental transfers, together with the safeguards required to prevent an index reported by the municipality itself from being manipulated. The empirical analysis covers all 265 Bulgarian municipalities and their own-source revenue for 2020-2024. Total own revenue increased from BGN 2.380 billion to BGN 3.546 billion, or by 48.96 per cent in nominal terms but by approximately 11.6 per cent in real terms, while annual growth slowed from 19.92 per cent to 5.88 per cent. Ten municipalities generated 52.56 per cent of all municipal own revenue in 2024, whereas 155 municipalities with less than BGN 5 million each accounted for only 10.69 per cent. The results demonstrate that aggregate revenue growth does not imply an even strengthening of municipal autonomy. Rather than treating higher local taxation as the only route to stronger municipal finance, the study argues that fiscal autonomy can also be strengthened through more effective revenue administration, and that this in turn requires a uniform reporting standard for receivables written off through statutory limitation, which does not presently exist.

Keywords: fiscal autonomy, municipal revenue, administrative efficiency, collection, financial sustainability

ФУНКЦИОНАЛНА ФИСКАЛНА АВТОНОМНОСТ НА ОБЩИНИТЕ: КОНЦЕПТУАЛЕН МОДЕЛ ЗА ПРИХОДНА МОБИЛИЗАЦИЯ, АДМИНИСТРАТИВНА ЕФЕКТИВНОСТ И ФИНАНСОВО СТИМУЛИРАНЕ

Илия Богданов

Община Горна Малина, България, ibogdanoff@abv.bg

ORCID ID: 0009-0006-9550-4544

Резюме: Фискалната автономност на общините традиционно се оценява чрез нормативно предоставените правомощия върху местните данъци и такси и чрез дела на местните приходи в brutния вътрешен продукт или в консолидираните публични финанси, а съставните индекси на местното самоуправление следват сходна логика. Тези инструменти осигуряват ценна сравнителна информация, но измерват позицията, която законодателството предоставя и статистиката отчита, а не способността на местната администрация да превърне наличния приходен потенциал в реално установени, събрани и устойчиви във времето приходи. Това разграничение очертава съществена празнина в анализа на местните публични финанси и именно към нея е насочен настоящият доклад. Въвежда се концепцията за функционална фискална автономност, определена като институционална способност на общината да реализира приходния си потенциал чрез ефективно установяване, администриране и събиране на

публичните вземания. Разработена е Рамка за функционална фискална автономност, която свързва законодателната, данъчната, административната и организационната автономност с приходната мобилизация и финансовата устойчивост. Административното представяне се операционализира чрез Индекс на компенсаторната събираемост – съотношение, изчислявано поотделно за всяка година на установяване на облога, между реално постъпилите плащания, намалени с вземанията, окончателно загубени поради изтекла погасителна давност, и общия установен облог за същата година. Индексът приема стойности от минус едно до едно, като отрицателна стойност идентифицира администрация, при която давностните загуби надвишават постъпленията. Корекционният коефициент на компенсаторната събираемост се предлага като ограничен стимулиращ компонент при разпределянето на част от межбюджетните трансфери, заедно със защитите, необходими, за да не бъде манипулиран индекс, отчитан от самата община. Емпиричният анализ обхваща всички 265 български общини и собствените им приходи за периода 2020-2024 г. Общият размер на собствените приходи нараства от 2,380 млрд. лв. до 3,546 млрд. лв., или с 48,96% номинално, но с приблизително 11,6% реално, а годишният темп се забавя от 19,92% до 5,88%. Десет общини формират 52,56% от всички собствени приходи през 2024 г., докато 155 общини с приходи под 5 млн. лв. формират едва 10,69%. Резултатите показват, че общият приходен ръст не означава равномерно укрепване на общинската автономност. Вместо увеличаването на местните данъци да се приема за единствен път към по-силни общински финанси, изследването аргументира, че автономността може да се укрепва и чрез по-ефективна приходна администрация, което на свой ред изисква единен стандарт за отчитане на отписаните по давност вземания, какъвто понастоящем не съществува.

Ключови думи: фискална автономност, общински приходи, административна ефективност, събираемост, финансова устойчивост

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Фискалната автономност е основна предпоставка за ефективно местно самоуправление, тъй като определя способността на общините да финансират местни публични услуги, да провеждат самостоятелни политики и да реагират на специфичните потребности на местните общности. Класическата теория на фискалния федерализъм извежда тази способност от съответствието между възложените функции и наличните ресурси (Oates, 1972; Shah, 2006), а съвременните ръководства за децентрализация я разглеждат като условие за качеството на публичното управление на местно равнище (OECD, 2021; World Bank, 2023).

В сравнителните изследвания автономността се измерва чрез две основни семейства индикатори. Първото стъпва на количествени съотношения – дела на местните приходи и разходи в брутният вътрешен продукт и структурата на приходните източници (Blöchliger & King, 2006; OECD, 2024; OECD & UCLG, 2022). Второто конструира съставни индекси на институционалната самостоятелност, сред които Local Autonomy Index е най-широко използваният (Ladner, Keuffer & Baldersheim, 2016). И двете семейства обаче отразяват предимно нормативно предоставената и статистически отчетената позиция. Показателно е, че още Blöchliger и King (2006) обръщат внимание на явлението „неизползвана данъчна власт“ – правомощия, които са предоставени, но не се упражняват, – без от това да се извежда самостоятелен измерител.

Разграничението между потенциал и реализация не е чуждо на литературата за данъчното администриране. Изследванията върху данъчното усилие съпоставят реализираните приходи с оценки на данъчен капацитет (Martinez-Vazquez, Lago-Peñas & Sacchi, 2017), а декомпозицията на приходите от имуществени данъци разграничава обхвата на регистъра, точността на оценката и събираемостта като самостоятелни множители (Kelly, 2013). Настоящият доклад стъпва на тази традиция, но се отклонява от нея в един съществен пункт. Докато данъчното усилие (степената на използване на данъчния потенциал) измерва степената на използване на данъчната база, предлаганият тук измерител се съсредоточава върху администрирането на вече установения облог и отчита изрично онази част от него, която е окончателно загубена поради изтекла погасителна давност. Загубата по давност не е нито въпрос на данъчна политика, нито на икономически потенциал – тя е чист резултат от административно бездействие.

Нормативната основа на проблема в България е тристепенна. Чл. 9 от Европейската харта за местното самоуправление, по която Република България е страна, задължава държавите да осигурят на местните власти достатъчни собствени ресурси, съразмерни на възложените им правомощия. Чл. 141 от Конституцията овластява общинския съвет да определя размера на местните данъци при условия, по ред и в границите, установени със закон, а Законът за местните данъци и такси конкретизира тези граници. Събирането на публичните общински вземания се подчинява на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, чийто чл. 171 установява петгодишна погасителна давност и десетгодишен абсолютен срок. Именно тази разпоредба превръща административното бездействие в необратима загуба на бюджетен ресурс и обосновава включването на давностен компонент в предлагания измерител.

Съществуващите подходи не обясняват защо общини, функциониращи при еднакви нормативни условия, постигат съществено различни финансови резултати. Нормативната възможност за формиране на приходи не се реализира автоматично. Между предоставеното правомощие и постъпилите приходи стоят идентифицирането на задължените лица, качеството на регистрите, установяването на задълженията, обслужването на плащанията, контролът върху просрочията и действията за прекъсване на погасителната давност. Следователно научният проблем не се изчерпва с въпроса какви приходни права притежава общината, а включва и способността ѝ да превръща тези права в устойчив финансов ресурс.

Целта на изследването е да предложи концептуален и приложен модел за оценяване на тази способност. Въвежда се концепцията за функционална фискална автономност и се разработва рамка, която свързва нормативните правомощия, местния приходен потенциал, административната ефективност и финансовия резултат. Изследването е концептуално по характер: то формулира и обосновава измерител и очертава дизайн на последващото му емпирично тестване, без да претендира за верификация върху административни данни, каквито понастоящем не се събират в съпоставим вид.

2. МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Функционалната фискална автономност се определя като институционална способност на общината да превръща нормативните си приходни правомощия в реално мобилизирани и устойчиви собствени приходи чрез ефективно административно и организационно управление. Рамката за функционална фискална автономност (Functional Fiscal Autonomy Framework, FFAF) обхваща последователно законодателна, данъчна, административна и организационна автономност, които водят до приходна мобилизация и финансова устойчивост.

Фигура 1. Рамка за функционална фискална автономност (FFAF)

Източник: Илия Богданов

Централният елемент е административната способност, защото чрез нея нормативният потенциал се преобразува във финансов резултат. Оттук се извежда вътрешната данъчна автономност – възможността за увеличаване на собствените приходи чрез по-пълно администриране на съществуващите задължения, без непременно да се увеличават данъчните ставки.

Изследователският дизайн съчетава две взаимно допълващи се емпирични равнища. На макроравнище сравнението с избрани държави от Европейския съюз установява относителното място на България според дела на местните приходи и местните данъчни приходи в брутният вътрешен продукт. На микроравнище са анализирани собствените приходи на всички 265 български общини за периода 2020-2024 г. Използвани са официални отчетни данни на Министерството на финансите, обобщените показатели на Световната банка, основани на Eurostat, и данните на Националния статистически институт за индекса на потребителските цени. Прилагат се сравнителен, динамичен, дескриптивен и индексен анализ.

За измерване на административната ефективност се предлага Индекс на компенсаторната събираемост (ИКС) с формула $ИКС = (П - Д) / О$, където П са реално постъпилите плащания, Д са вземанията, погасени по давност, а О е общият размер на установения облог. Индексът се отнася до публичните общински вземания по Закона за местните данъци и такси; частните вземания, за които давностният режим е различен, остават извън обхвата му. За разлика от традиционната събираемост индексът отчита и окончателно загубения приходен потенциал и така измерва нетния административен резултат.

Три уточнения са необходими, за да бъде индексът операционален. Първо, изчислението се извършва поотделно за всяка година на установяване на облога: за облог, установен през дадена година, се проследяват постъпленията и давностните отписвания до изтичане на срока по чл. 171 ДОПК. Смесването на текущ облог с давностни загуби от по-ранни периоди в едно съотношение би довело до несъпоставими стойности. Второ, индексът приема стойности в интервала от минус едно до едно; отрицателна стойност идентифицира администрация, при която давностните загуби надвишават постъпленията, което е самостоятелен диагностичен резултат. Трето, изваждането на Д от числителя е съзнателен избор, а не техническа необходимост: погасените по давност вземания вече не присъстват в постъпленията, така че допълнителното им приспадане утежнява оценката на давностната загуба спрямо

простото просрочие. Това утежняване е обосновано, тъй като просрочието е обратимо състояние, докато изтеклата давност е окончателна загуба на публичен ресурс.

Интерпретацията на ИКС следва да се извършва спрямо приходния потенциал на конкретната община, а не чрез директно сравнение на абсолютните постъпления. Висок размер на събраните приходи може да произтича от широка данъчна база, докато малка община с ограничена база може да демонстрира високо равнище на функционална автономност, ако поддържа актуални регистри, установява своевременно задълженията и ограничава давностните загуби.

На базата на емпирични данни на „Информационно обслужване“ ЕАД, Министерство на финансите, за 2025г. за всичките 265 общини, автора илюстрира ИКС, агрегирано по кодове:1301-Данък недвижими имоти,1303-Данък върху превозните средства и 2707-Такса битови отпадъци и извежда 5/пет/ общини с най-висок ИКС: Златица 0,833; Мирково 0,832; Антон 0,816; Козлодуй 0,810; Камено 0,802, както и 5/пет/ общини с най-нисък ИКС: Цар Калоян 0,196; Кайнарджа 0,210; Бобошево 0,266; Петрич 0,284; Димово 0,286. Високоэффективните общини от първата група реализират над 80% от реално събираемия ресурс, показват ефективни административни действия, нисък дял на „загубените“ вземания и добър контрол върху събираемостта, докато критично слабите общини, посочени във втората група с най-нисък ИКС, реализират под 30% от събираемия ресурс, характеризират се с високи загуби, ниска ефективност на събиране, очертават потенциални структурни проблеми. Разликата между най-ефективните и най-слабите общини надхвърля 4 пъти, което ясно демонстрира, че проблемът със събираемостта не е системен, а управленски обусловен.

Като управленско продължение се предлага Корекционен коефициент на компенсаторната събираемост (ККС), който може да включи резултатите от ИКС като ограничен стимулиращ критерий при разпределянето на публичен финансов ресурс. Коефициентът не замества демографските, икономическите и териториалните критерии за изравняване, а добавя административната ефективност като самостоятелен фактор. Основната изравнителна субсидия запазва солидарната си роля, докато ограничен стимулиращ компонент свързва част от финансовото подпомагане с доказуеми управленски резултати.

Фигура 2. Връзка между ИКС, ККС и подобряването на приходната администрация

Източник: Илия Богданов

3. РЕЗУЛТАТИ

Международните сравнения оценяват мястото на местното управление чрез дела на приходите на местните власти и местните данъчни приходи в брутният вътрешен продукт. Първият показател включва трансфери и характеризира общия финансов ресурс на местното равнище, докато вторият е по-пряк измерител на собствената приходна автономност.

Таблица 1. Приходи на местното управление и местни данъчни приходи в избрани държави от ЕС, 2023 г.

Държава	Приходи на местното управление (% от БВП)	Местни данъчни приходи (% от БВП)
Гърция	3,9	0,9
Унгария	5,8	2,0
България	7,7	0,8
Словакия	8,7	0,5
Словения	9,0	0,5
Румъния	9,1	0,7
Литва	9,4	0,3
Естония	10,0	0,2
Латвия	10,5	5,5
Чехия	13,0	0,4
Полша	13,1	3,6
Хърватия	13,3	5,0
ЕС-27	10,8	3,7

Източник: World Bank (2025), въз основа на Eurostat.

През 2023 г. приходите на местното управление в България са 7,7% от брутния вътрешен продукт при 10,8% средно за ЕС-27, а местните данъчни приходи са 0,8% при 3,7% за ЕС-27. България е близо до Румъния и Гърция по собствен данъчен ресурс, но значително под Полша, Хърватия и Латвия. Световната банка свързва тази разлика и с липсата на споделен подоходен данък за българските общини (World Bank, 2025).

Високият общ местен ресурс не винаги означава висока собствена данъчна автономност. Чехия и Естония например имат относително висок дял на местните приходи, но нисък дял на местните данъчни постъпления. Това налага разграничение между общ финансов ресурс, трансферна обезпеченост и действителна приходна самостоятелност. Международните показатели установяват крайния резултат, но не показват доколко той произтича от законовата рамка, икономическия потенциал или административната способност.

На национално равнище общият размер на собствените приходи на общините нараства от 2,380 млрд. лв. (около 1,217 млрд. евро) през 2020 г. до 3,546 млрд. лв. (около 1,813 млрд. евро) през 2024 г. Номиналното увеличение е 48,96%, а средногодишният номинален темп е приблизително 10,48%. При кумулативна инфлация от около 33,6% за периода, изчислена по средногодишните индекси на потребителските цени на Националния статистически институт, реалният ръст е приблизително 11,6%, или около 2,8% средногодишно. Положителната динамика е съпроводена и с последователно забавяне на годишния темп.

Таблица 2. Динамика и концентрация на собствените приходи на общините

Показател	Група/период	Стойност
Годишна динамика	2021/2020	19,92%
	2022/2021	10,10%
	2023/2022	6,55%
	2024/2023	5,88%
Концентрация през 2024 г.	Топ 5 общини	45,20%
	Топ 10 общини	52,56%
	Топ 20 общини	61,79%
	Топ 50 общини	76,70%

Източник: авторски изчисления по данни на Министерството на финансите.

Повече от половината собствени приходи на всички 265 общини се формират само от десет общини. Средният размер на собствените приходи през 2024 г. е приблизително 13,38 млн. лв., докато медианата е 3,77 млн. лв. Разликата показва силно асиметрично разпределение, при което средната стойност е повлияна от ограничен брой големи икономически центрове.

Наблюдава се структурна фискална поляризация. Само седем общини със собствени приходи над 50 млн. лв. формират 48,78% от общия размер, докато 155 общини с приходи под 5 млн. лв. акумулират едва 10,69%. Следователно общият номинален ръст не може да се интерпретира като равномерно укрепване на автономността на цялата общинска система.

4. ДИСКУСИЯ

Резултатите потвърждават, че формалните показатели не са достатъчни за оценка на реалната финансова самостоятелност. Наличието на приходни правомощия не гарантира ефективното им реализиране, а общото увеличение на собствените приходи – което в реално изражение е близо четири пъти по-малко от номиналното – не означава равномерно укрепване на автономността на всички общини. Установената концентрация свидетелства, че значителна част от собствения ресурс се акумулира в ограничен брой икономически центрове. Малките общини разполагат с по-тесни данъчни бази, но това не означава автоматично по-ниска административна ефективност; представянето трябва да се оценява спрямо наличния потенциал.

FFAF разграничава факторите, определящи резултата: законодателната и данъчната автономност създават потенциала; административната автономност го реализира; организационната автономност определя устойчивостта на процеса. ИКС операционализира тази логика, а ККС превръща измерването във възможен инструмент на публичната политика. Така финансовата солидарност не се противопоставя на административната отговорност: обективно слабият потенциал продължава да бъде компенсиран, но доказуемата ефективност се измерва и стимулира.

Стимулиращото прилагане обаче поражда риск, който не бива да се подценява. В момента, в който размерът на бюджетен трансфер зависи от индекс, чиито три компонента се отчитат от самата община, възниква стимул за занижаване на установения облог, тъй като по-малкият знаменател автоматично

повишава индекса, за неотписване на погасени по давност вземания, за да остане Д формално нулева, и за избиращелно установяване само на лесно събираемите задължения. Затова ККС е приложим единствено при няколко кумулативни условия: обвързване на ограничена и предварително определена част от ресурса; независима верификация на отчетените данни от органите на външния и вътрешния финансов контрол; кръстосана проверка на установения облог спрямо външни регистри за данъчната база; задължителна единна методика за отписване по давност; и минимален период на наблюдение, който неутрализира еднократните отклонения. При тези условия механизмът няма да изпълнява наказателна функция, а ще насърчава устойчиво подобряване на приходната администрация.

Отделен и предхождащ проблем е наличността на данните. Величината Д понастоящем не се отчита стандартизирано в системата на бюджетната отчетност, а практиката по формално отписване на погасените по давност вземания е нееднородна между общините. Това означава, че ИКС не е изчислим на национално равнище към момента, а ККС не е приложим. Оттук произтича и първата практическа препоръка на изследването: въвеждането на единно и задължително отчитане на отписаните по давност публични общински вземания е предпоставка за всякакво измерване на административната ефективност и за всякакво стимулиращо прилагане.

Предложеният подход има и други ограничения. Международните показатели са агрегирани и отразяват различни национални модели на споделени данъци и трансфери. Динамиката на собствените приходи е повлияна и от базов ефект през 2021 г. спрямо 2020 г., както и от законодателни изменения в приходната уредба, чието отделно количествено измерване не е предмет на настоящия доклад. ИКС измерва административното реализиране на установения облог, но не замества оценката на качеството на данъчната база, на социално-икономическата среда и на законосъобразността на процеса. Тези ограничения не обезсилват модела, а очертават дневния ред на последващото емпирично тестване по отделни приходни източници и групи общини.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изследването премества аналитичния фокус от формално предоставените правомощия към способността те да бъдат реално реализирани. Международното сравнение показва ограничена собствена приходна автономност на българските общини, а националният анализ установява, че ръстът на приходите е съпроводен с отслабваща динамика, скромнен реален резултат, висока концентрация и структурна поляризация.

Приносът се състои във взаимната свързаност на четири елемента: концепцията за функционалната фискална автономност; Рамката за функционална фискална автономност; Индексът на компенсаторната събираемост, изчисляван по години на установяване на облога; и корекционният коефициент за стимулиращо приложение, придружен от защитите срещу манипулиране. Практическата приложимост е възможността собствените приходи да се увеличават чрез актуални регистри, своевременно установяване на задълженията, ограничаване на давностните загуби, цифровизация и по-ефективно управление, без задължително увеличаване на данъчните ставки. Непосредствената нормативна предпоставка за това е въвеждането на единен стандарт за отчитане на отписаните по давност вземания. Реалната фискална автономност не зависи единствено от обема на законово предоставените правомощия. Тя зависи от институционалната способност на общината да превърне нормативния и приходния потенциал в устойчиви собствени приходи. Именно тази функционална способност следва да бъде обект както на научно измерване, така и на целенасочени публични политики.

ЛИТЕРАТУРА

- Blöchliger, H., & King, D. (2006). Fiscal autonomy of sub-central governments (OECD Working Papers on Fiscal Federalism No. 2). OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/5k97b127pc0t-en>
- European Commission, Eurostat. (2024). Government finance statistics: Government revenue, expenditure and main aggregates. Eurostat Database.
- Kelly, R. (2013). Making the property tax work (International Center for Public Policy Working Paper 13-11). Andrew Young School of Policy Studies, Georgia State University.
- Ladner, A., Keuffer, N., & Baldersheim, H. (2016). Measuring local autonomy in 39 countries (1990-2014). *Regional & Federal Studies*, 26(3), 321-357. <https://doi.org/10.1080/13597566.2016.1214911>
- Martinez-Vazquez, J., Lago-Peñas, S., & Sacchi, A. (2017). The impact of fiscal decentralization: A survey. *Journal of Economic Surveys*, 31(4), 1095-1129.
- Oates, W. E. (1972). *Fiscal federalism*. Harcourt Brace Jovanovich.
- OECD. (2021). *Making decentralisation work: A handbook for policy-makers*. OECD Publishing.
- OECD. (2022). *Fiscal federalism 2022: Making decentralisation work*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/201c75b6-en>
- OECD. (2024). *OECD fiscal decentralisation database: Tax autonomy indicators*. OECD.

- OECD, & UCLG. (2022). World observatory on subnational government finance and investment: 2022 synthesis report. OECD Publishing.
- Shah, A. (Ed.). (2006). Local governance in developing countries. World Bank.
- World Bank. (2023). Fiscal decentralization, local public sector finance and intergovernmental fiscal relations: A primer. World Bank.
- World Bank. (2025). Rethinking municipal finance: Bulgaria subnational public finance review. World Bank.
- Данъчно-осигурителен процесуален кодекс. (2005). ДВ, бр. 105 от 29.12.2005 г., с последващи изменения и допълнения.
- Европейска харта за местното самоуправление. (1985). Съвет на Европа, ETS № 122. Страсбург.
- Закон за местните данъци и такси. (1997). ДВ, бр. 117 от 10.12.1997 г., с последващи изменения и допълнения.
- Конституция на Република България. (1991). ДВ, бр. 56 от 13.07.1991 г., с последващи изменения и допълнения.
- Министерство на финансите на Република България. (2020-2024). Отчети за касовото изпълнение на бюджетите на общините. София. Информационно обслужване ЕАД (2021-2025).
- Национален статистически институт. (2025). Индекс на потребителските цени. НСИ, София.
- Borisov, B. (2026). METHODS FOR EVALUATING PUBLIC ADMINISTRATION. *SCIENCE International Journal*, 5(2), 203-209.